

Laidiens: **11.09.2017., Nr. 180**

Oficiālās publikācijas Nr.: **2017/180.5**

Ministru kabineta noteikumi Nr. 537

Rīgā 2017. gada 5. septembrī (prot. Nr. 43 58. §)

Noteikumi par portfeļgarantijām sīko (mikro), mazo un vidējo komersantu kredītēšanas veicināšanai

*Izdoti saskaņā ar Attīstības finanšu institūcijas likuma
12. panta ceturto daļu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka garantiju atbalsta piešķiršanas nosacījumus, finansēšanas kārtību un valsts atbalsta nosacījumus sīkajiem (mikro), mazajiem un vidējiem komersantiem (turpmāk – komersanti) ierobežotas portfeļgarantijas veidā.
2. Portfeļgarantijas mērķis ir veicināt finansējuma pieejamību komersantiem.
3. Garantiju pieejamību komersantiem nodrošina akciju sabiedrība "Attīstības finanšu institūcija Altum" (turpmāk – sabiedrība "Altum").
4. Noteikumos lietotie termini:
 - 4.1. aizdevumu portfelis – kredītiestādes finanšu pakalpojumu darījumu kopums, kurā iekļauti atbilstoši šiem noteikumiem izsniegtie finanšu pakalpojumi;
 - 4.2. finanšu pakalpojums – kredītiestādes izsniegti aizdevumi investīciju veikšanai un apgrozāmo līdzekļu finansēšanai, finanšu lizings;
 - 4.3. garantija – sabiedrības "Altum" saistības šajos noteikumos noteiktajā apmērā segt kredītiestādes zaudējumus, kas radušies, ja komersants nepilda saistības par kredītiestādes sniegto finanšu pakalpojumu;
 - 4.4. garantijas likme – procentos izteikta kredītiestādes zaudējumu daļa, ko garantētam finanšu pakalpojumam sedz garantija;
 - 4.5. garantiju portfelis – aizdevumu portfeli iekļautajiem finanšu pakalpojumiem izsniegto garantiju kopums;
 - 4.6. ierobežotā garantijas likme (*guarantee cap rate*) – procentos izteikta garantiju portfeļa daļa, kuru sedz portfeļgarantija;
 - 4.7. ierobežotā garantijas summa (*guarantee cap amount*) – kredītiestādes aizdevuma portfeļa maksimālā zaudējumu summa, kuru sedz portfeļgarantija. Ierobežoto garantijas summu aprēķina kā kredītiestādes aizdevumu

portfeļa (maksimāli izmaksāto finanšu pakalpojumu summa), garantijas likmes un ierobežotās garantijas likmes reizinājumu;

4.8. portfeļgarantija – finanšu instruments, kas nodrošina aizdevumu portfeļa zaudējumu segšanu atbilstoši garantijas likmei, nepārsniedzot ierobežotās garantijas summu.

5. Garantiju izsniegšanai un sabiedrības "Altum" pārvaldības izmaksu segšanai izmanto Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2007.–2013. gada plānošanas perioda atmaksāto finansējumu 8 000 000 *euro* apmērā, kas noteikts atbilstoši Attīstības finanšu institūcijas likumam izstrādātajā programmas novērtējumā un ko veido:

5.1. 5 000 000 *euro* darbības programmas "Uzņēmējdarbība un inovācijas" 2.2.1.4.1. apakšaktivitātes "Atbalsts aizdevumu veidā komersantu konkurētspējas uzlabošanai" ietvaros atmaksātais publiskais finansējums;

5.2. 3 000 000 *euro* darbības programmas "Cilvēkresursi un nodarbinātība" papildinājuma 1.3.1.2. aktivitātes "Atbalsts pašnodarbinātības un uzņēmējdarbības uzsākšanai" ietvaros atmaksātais publiskais finansējums.

6. Sabiedrības "Altum" pārvaldības izmaksas nosaka saskaņā ar sabiedrības "Altum" vadības izmaksu aprēķināšanas metodiku atbilstoši Komisijas 2014. gada 3. marta Deleģētās regulas (ES) Nr. 480/2014, ar kuru papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1303/2013, ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu (turpmāk – Komisijas regula Nr. 480/2014), 12. un 13. pantam. Šajā punktā minētās pārvaldības izmaksas var tikt attiecinātas pirms šo noteikumu stāšanās spēkā, bet ne agrāk kā no 2017. gada 1. janvāra.

7. Garantiju piešķiršanas un informācijas apmaiņas kārtību, portfeļgarantijas nosacījumus, tai skaitā sasniedzamo aizdevumu portfeļa apjomu, kompensāciju izmaksas kārtību, garantijas prēmijas apmaksas kārtību, *de minimis* uzraudzības kārtību, sadarbību atbalsta kumulēšanas jautājumos, kā arī citus nosacījumus nosaka saskaņā ar civiltiesiskajiem līgumiem, kas noslēgti starp sabiedrību "Altum" un kredītiestādi un tās meitas sabiedrību.

8. Garantiju sniedz kā *de minimis* atbalstu saskaņā ar Komisijas 2013. gada 18. decembra Regulu (ES) Nr. 1407/2013 par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. panta piemērošanu *de minimis* atbalstam (turpmāk – Komisijas regula Nr. 1407/2013).

II. Atbalstāmie finanšu pakalpojumi, komersanti un garantijas likme

9. Atbalstu var saņemt, ja garantiju piešķir par šādiem finanšu pakalpojumiem:

9.1. aizdevumiem investīciju veikšanai;

9.2. aizdevumiem apgrozāmo līdzekļu finansēšanai, tai skaitā aizdevumiem kredītlīnijas vai kredītlimita veidā, ja komersanta biznesa plānā vai tam pielīdzināmā dokumentā pamatota aizdevuma saistība ar komersanta darbības uzsākšanu, komersanta attīstību vai darbības paplašināšanu;

9.3. finanšu lizingu.

10. Garantiju piešķir, ja ievēroti šādi nosacījumi:

10.1. komersants atbilst Komisijas 2014. gada 17. jūnija Regulas (ES) Nr. 651/2014, ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107. un 108. pantu (turpmāk – Komisijas regula

Nr. 651/2014), 1. pielikumā noteiktajām mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu definīcijām;

10.2. komersants ir reģistrēts un saimniecisko darbību veic Latvijā;

10.3. garantiju piešķir no jauna izsniegtam finanšu pakalpojumam;

10.4. vienam komersantam garantēto finanšu pakalpojumu summa nepārsniedz 250 000 *euro*;

10.5. šo noteikumu 9.1. apakšpunktā minēto finanšu pakalpojumu termiņš ir no 12 mēnešiem līdz 10 gadiem;

10.6. šo noteikumu 9.2. apakšpunktā minēto finanšu pakalpojumu termiņš ir no 12 mēnešiem līdz 5 gadiem un tas nav pagarināms;

10.7. šo noteikumu 9.3. apakšpunktā minētā finanšu pakalpojuma termiņš ir no 12 mēnešiem līdz 7 gadiem;

10.8. finanšu pakalpojuma atmaksas grafiks ir ar regulāriem pamatsummas maksājumiem vai pamatsummas atmaksu vienā maksājumā.

11. Garantijas likme finanšu pakalpojumam ir līdz 70 %.

12. Garantijas prēmijas likme nepārsniedz 0,5 % gadā no garantijas segtās finanšu pakalpojumu summas.

III. Neatbalstāmās nozares, darbības un komersanti

13. Garantijas nepiešķir:

13.1. finanšu pakalpojuma refinansēšanai;

13.2. ja komersantam ar tiesas spriedumu ir pasludināts maksātnespējas process, tiek īstenots tiesiskās aizsardzības process, ar tiesas lēmumu tiek īstenots ārpus tiesiskās aizsardzības process, uzsākta bankrota procedūra, piemērota sanācija vai mierizlīgums, tā saimnieciskā darbība ir izbeigta vai tas atbilst normatīvajos aktos noteiktajiem kritērijiem, uz kuriem pamatojoties kreditors var pieprasīt maksātnespējas procedūru;

13.3. komersantiem, kuri darbojas Komisijas regulas Nr. 1407/2013 1. panta 1. punkta "a", "b", "c", "d" un "e" apakšpunktā minētajās nozarēs;

13.4. operācijām ar nekustamo īpašumu;

13.5. finanšu un apdrošināšanas darbībām;

13.6. komersantiem, kuri darbojas Komisijas 2014. gada 11. septembra Īstenošanas regulas (ES) Nr. 964/2014, kurā izklāstīti noteikumi par Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1303/2013 piemērošanu attiecībā uz standarta noteikumiem un nosacījumiem par finanšu instrumentiem, III pielikumā noteiktajās ierobežotajās nozarēs.

14. Ja komersants vienlaikus darbojas vienā vai vairākās nozarēs vai veic citas darbības, kas neietilpst Komisijas regulas Nr. 1407/2013 darbības jomā, tas nodrošina šo nozaru darbību vai izmaksu nodalīšanu saskaņā ar Komisijas regulas Nr. 1407/2013 1. panta 2. punktu.

IV. Portfelģarantijas programmas ieviešana

15. Sabiedrība "Altum" šo noteikumu 5. punktā minēto finansējumu nodala kā atsevišķu garantiju fondu, no kura sedz garantiju kompensācijas un sabiedrības "Altum" pārvaldības izmaksas.